

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1TdoV/2/2016                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 9514100012                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 31.01.2017                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Libor Duľa               |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2017:9514100012.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Libora Duľu a sudcov JUDr. Daniela Hudáka, JUDr. Štefana Micháliku, JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Petra Szaba, v trestnej veci obvineného JUDr. A. B. pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 31. januára 2017 v Bratislave o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 15. júla 2015, sp. zn. 1 To 4/2015, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa o d m i e t a .

### Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej už len „najvyšší súd“) rozsudkom z 15. júla 2015, sp. zn. 1 To 4/2015, rozhodol o odvolaní obvineného JUDr. A. B. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 19. novembra 2014, sp. zn. BB-3T 3/2014, takým spôsobom, že podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku (ďalej už len „Tr. por.“) napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu zrušil v celom rozsahu a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obvineného podľa § 285 písm. a/ Tr. por. (pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obvinený stíhaný) oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo 4. februára 2014, sp. zn. VII/1 Gv 133/13/1000-35, pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona (ďalej už len „Tr. zák.“), ktorý mal spáchať tak, že

v bližšie nezistenom čase v druhej polovici mesiaca jún 2013 v D. pred obytným blokom č. X na X. ulici, prostredníctvom S. D. dňa 22. júna 2013 vyžiadal a v nasledujúcom období prijal od študenta Lekárskej fakulty Q. v D. G. W. A W. úplatok vo forme peňažnej hotovosti vo výške 2000 Eur za to, že bude vplývať prostredníctvom pedagóga Lekárskej fakulty Q. v D. MUDr. O. K., PhD. na ďalších pedagógoch fakulty, aby tým zabezpečil úspešné vykonanie postupovej skúšky zo študijného predmetu histológia pre G. W. A W., s termínom skúšky dňa 3. júla 2013, čo koncom mesiaca jún 2013 aj vykonal.

Špecializovaný trestný súd vyššie citovaným rozsudkom uznal obvineného JUDr. A. B. za vinného z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že

v bližšie nezistenom čase dňa 22. júna 2013 v D. pred obytným blokom č. X na X. ulici, prostredníctvom S. D. vyžiadal a v nasledujúcom období, dňa 24. júna 2013 aj prijal od študenta Lekárskej fakulty Q. v D. G. W. A W. úplatok vo forme peňažnej hotovosti vo výške 2 000,- € za to, že bude vplývať prostredníctvom MUDr. O. K., PhD. na pedagógov Lekárskej fakulty Q. v D., aby tým zabezpečil úspešné vykonanie postupovej skúšky zo študijného predmetu histológia pre G. W. A W., s termínom skúšky dňa 3. júla 2013, čo koncom mesiaca jún 2013 a začiatkom mesiaca júl 2013 aj vykonal.

Za to mu súd uložil podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 1 roka s podmieneným odkladom jeho výkonu na tri roky (§ 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zák.). Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený tiež aj peňažný trest vo výške 2000 Eur s tým, že pre prípad úmyselného zmarenia výkonu tohto mu bol podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. ustanovený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov.

Odpis rozsudku odvolacieho súdu bol prokurátorovi doručený 13. augusta 2015 (obvinenému JUDr. A. B. 17. augusta 2015 a jeho obhajcovi 18. augusta 2015).

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) podal proti rozsudku najvyššieho súdu z 15. júla 2015, sp. zn. 1 To 4/2015, dňa 9. októbra 2015 na súd prvého stupňa - v neprospech obvineného - dovolanie.

Ako právne dôvody dovolania (formálne) označil dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. g/ a písm. i/ Tr. por., t.j. že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku (s tým, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť).

V bližšom písomnom odôvodnení podaného dovolania generálny prokurátor hneď v úvode vo všeobecnosti poznamenal, že argumentácia uvedená v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu v podstate kopíruje už známe právne stanovisko senátu vedeného JUDr. Štefanom Harabinom k otázke „zákonnosti“ inšpekcie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej už len „ministerstvo vnútra“), príslušníkom ktorej bol i vyšetrovateľ Policajného zboru (ďalej už len „PZ“) činný v danej veci.

Čo sa týka potom konkrétne uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného pod písm. g/ § 371 ods. 1 Tr. por., v danom smere dovolať v prvom rade zdôraznil, že právne závery odvolacieho súdu (ústiaci v konečnom dôsledku k tomu, že všetky procesné úkony vyšetrovateľa PZ vykonané v preskúmvanej trestnej veci sú nezákonné a nemožno na ne prihliadať) nemajú oporu v ustanoveniach § 1 ods. 1, § 2 ods. 1 písm. b/ a písm. d/, § 4 ods. 1, ods. 2 veta prvá, § 6 ods. 1, ods. 2 zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov (ďalej už len „zákon o PZ“) a § 1 ods. 4 písm. b/, § 2 ods. 1, ods. 2, ods. 4, § 3, § 34 ods. 1 a § 69 zákona č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov PZ, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej už len „zákon o štátnej službe policajtov“). Pokiaľ ide o samotný PZ, ten nie je samostatnou právnickou osobou (ako napr. ministerstvo, najvyšší súd či generálna prokuratúra), ale je to ozbrojený bezpečnostný zbor tvorený všetkými jeho príslušníkmi prijatými do zboru podľa zákona o štátnej službe policajtov bez ohľadu na ich služobné zaradenie, teda bez ohľadu na to, či sú zaradení na Prezídium PZ, sekcii kontroly a inšpekčnej služby ministerstva vnútra, miestnych útvaroch PZ alebo príp. iných útvaroch ministerstva vnútra (napr. na osobnom úrade či v kancelárii ministra vnútra Slovenskej republiky - ďalej už len „minister vnútra“). Následne tiež platí, že všetci vyšetrovatelia (resp. poverení príslušníci PZ) určení ministrom vnútra spomedzi príslušníkov PZ sú vyšetrovateľmi PZ bez ohľadu na to, v ktorej službe či útvere PZ pôsobia. Všetci príslušníci PZ vykonávajú štátnu službu v služobnom pomere k štátu a v služobnom úrade, ktorým je ministerstvo

vnútra (a nie PZ či Prezídium PZ). Ak ide o Trestný poriadok, tento konkrétne služobné zaradenie policajtov ako orgánov činných v trestnom konaní nerieši, ale oprávnenie konať viaže iba na nasledovné podmienky: príslušnosť osoby k PZ a súčasne jej určenie za vyšetrovateľa, resp. povereného príslušníka PZ.

Dovolať ďalej uviedol, že právne závery odvolacieho súdu (vyvodené po doplnení dokazovania prečítaním vyžiadaných schém organizačnej štruktúry ministerstva vnútra a Prezídia PZ), že sekcia kontroly a inšpekčnej služby podľa organizačnej štruktúry ministerstva vnútra predstavuje jej samostatnú zložku, výlučne podriadenú ministrovi vnútra, nezávislú od polície a existujúcu mimo štruktúr PZ, a že minister vnútra nedostal zákonné splnomocnenie na to, aby rozhodol o zrušení inšpekčnej služby v PZ a jej vytvorení na ministerstve vnútra - s priamym podriadením ministrovi vnútra, je treba považovať za nesprávne. Len zo skutočnosti, že vo vyžiadanom organizačnom poriadku Prezídia PZ nie je uvedený útvar inšpekčnej služby, nemožno vyvodit', že táto nie je súčasťou PZ. Inšpekčná služba nie je iba súčasťou Prezídia PZ, pričom do štruktúry PZ bola implementovaná zákonom č. 251/1994 Z.z., ktorým sa doplnil zákon o PZ, a už vtedy bola - aj spolu s niektorými inými službami - vyčlenená spod riadenia prezidenta PZ a podriadená ministrovi vnútra. Takéto usporiadanie riadiacich pomerov v PZ platilo do roka 2003, kedy zákon č. 155/2003 Z.z. s účinnosťou od 1. júla 2003 zmenil relevantné ustanovenia zákona o PZ tak, že všetky služby PZ riadi prezident PZ, ak minister vnútra neurčí inak (§ 6 ods. 2), čo platí v podstate dodnes. Výklad daného ustanovenia použitý odvolacím súdom, že síce minister môže riadením služieb a útvarov poveriť inú osobu ako prezidenta PZ, ale nemôže ich riadiť sám, pritom nie je správny. Pravdou nie je potom ani to jeho tvrdenie, že by inšpekčná služba bola mimo pôsobnosti prezidenta PZ až od roku 2007, keďže je tomu tak už od jej vzniku. V posledne spomínanom roku došlo iba zmenou organizačného poriadku ministerstva vnútra k zlúčeniu dvoch jeho úradov, a to úradu kontroly ministra a úradu inšpekčnej služby PZ do jednej sekcie kontroly a inšpekčnej služby. Záverom na margo uvedeného považoval generálny prokurátor za potrebné podotknúť, že zárukou zákonného a spravodlivého trestného konania realizovaného inšpekčnou službou nie je a ani nemôže byť riadiaca osoba či organizačná štruktúra, ale len prokurátor v prípravnom konaní a súd po podaní obžaloby.

Za nesprávne treba následne považovať i úvahy a právne závery odvolacieho súdu v súvislosti s použitím informačno-technických prostriedkov (ďalej už len „ITP“) pracovníkmi Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby ministerstva vnútra (argumentácia, že nemajú oprávnenie policajta podľa § 10 ods. 8 Tr. por.). Ako totiž v tejto súvislosti zdôraznil dovolať, zákonnú možnosť žiadať o súhlas na použitie ITP (§ 2 ods. 2, § 4 ods. 4 zákona č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov - ďalej už len „zákon o ochrane pred odpočúvaním“), má každý policajt PZ na plnenie svojich úloh vymedzených v § 36 zákona o PZ. V nadväznosti na uvedené ustanovenie potom minister vnútra určuje interným predpisom (viď nariadenie č. 53/2009 a č. 30/2012), ktorá konkrétna organizačná súčasť PZ a jej pracovníci môžu takúto žiadosť podať. Žiadosť o udelenie súhlasu na použitie ITP tak v danej trestnej veci podal oprávnený orgán štátu - vyšetrovateľ PZ zaradený v sekcii kontroly a inšpekčnej služby. Ak ide potom o otázku oprávnenosti vydania právoplatného súhlasu súdu na použitie ITP, tak túto navyše s poukazom na stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) vyjadrené v náleze sp. zn. I. ÚS 274/05 nemôže ani iný súd preskúmať z dôvodu, že ide o právoplatné rozhodnutie, ktorým je viazaný.

Vo vzťahu k ďalšiemu dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolať poukazuje na strany 14 a 15 napadnutého rozsudku, kde druhostupňový súd konštatoval, že ani jeden dôkaz (i keby išlo o dôkazy vykonané zákonným spôsobom) nepreukazoval, že by obvinený svojim vplyvom pôsobil na výkon právomoci osoby, ktorá obstaráva veci všeobecného záujmu. Obvinený mal pre objektivitu skúšky osloviť MUDr. O. K., PhD. a prostredníctvom neho aj MVDr. O. X., ktorí však nie sú pedagógmi lekárskej fakulty. Špecializovaný trestný súd mal podľa názoru odvolacieho súdu doplniť dokazovanie výsluchom skúšajúceho pedagóga a následne i výsluchom oboch skôr menovaných k tomu, či im obvinený sľúbil za urobenie skúšky nejakú výhodu. Pri nepreukázaní takého záveru (aj za akceptácie prevzatia úplatku) bolo potom potrebné zo strany súdu skúmať, či skutok nie je možné posúdiť ako trestný čin podvodu. Vyššie uvedené právne úvahy označil generálny prokurátor za

zmätočné, keď odvolací senát podľa neho nesprávne právne posúdil zistený skutok. Zdôraznil, že z jednotlivých svedeckých výpovedí ako i prepisov ITP (zadovážených plne v súlade so zákonom o ochrane pred odpočúvaním, zákonom o PZ) vyplýva, že JUDr. A. B. prevzal úplatok za to, že vybaví pre študenta G. W. A W. absolvovanie postupovej skúšky z histológie na Lekárskej fakulte Q. v D., pričom využil svoj vplyv na MUDr. K. (pôsobiaceho na fakulte ako praktika, ktorý sa však pozná aj s pedagógmi), ktorý oslovil MVDr. X. (vedecký pracovník na lekárskej fakulte, ten oslovil zodpovednú osobu, od ktorej sa dozvedel charakteristiku študenta A W. v predmete histológia), a tým sprostredkovane zabezpečil vplyv na konečnú osobu - skúšajúceho, ktorý v rámci skúšobnej činnosti obstaral vec všeobecného záujmu. To, že menovaný študent napokon na skúške neuspel pritom nič nemení na tom, že trestný čin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. bol dokonaný už tým, že JUDr. A. B. úplatok prevzal za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci skúšajúcej osoby.

Úplne na záver generálny prokurátor odvolávajúc sa na definíciu veci všeobecného záujmu podľa § 131 ods. 1 Tr. zák. zdôraznil, že v predmetnom prípade niet pochyb o tom, že realizácia postupových skúšok u študentov Lekárskej fakulty je plnením úloh presahujúcich individuálne či osobnostné práva osôb, ide zjavne o výkon úloh, na ktorých splnení má záujme celá spoločnosť. Úplatok teda mal vzťah k činnosti, ktorá patrí do oblasti obstarávania veci všeobecného záujmu tak, ako tento právny pojem definuje už zmieňované ustanovenie.

Na základe vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby najvyšší súd ako súd dovolací podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil, že v bodoch I. a II. výrokovej časti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu bol porušený zákon v ustanoveniach § 321 ods. 1 písm. a/, § 322 ods. 3, § 285 písm. a/, § 2 ods. 12, § 119 ods. 2 Tr. por. a v ustanoveniach § 131 ods. 1, § 329 ods. 1, § 336 ods. 1 Tr. zák. v prospech obvineného JUDr. A. B., podľa § 386 ods. 2 Tr. por. aby napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 388 ods. 1, ods. 2 Tr. por. aby prikázal najvyššiemu súdu vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť v novom zložení senátu.

Na výzvu predsedu senátu súdu prvého stupňa v zmysle § 376 Tr. por. sa k dovolaniu generálneho prokurátora vyjadril obvinený JUDr. A. B., a to tak sám (vlastnoručným písomným podaním) ako i prostredníctvom svojho obhájcu.

Z obsahu predmetných podaní vyplýva, že obvinený sa v plnom rozsahu stotožňuje s napadnutým oslobodzujúcim rozsudkom (ako i dôvodmi tam uvedenými) a podané dovolanie považuje za neopodstatnené. Pokiaľ ide o dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., tento nie je podľa jeho názoru odôvodnený nielen preto, že odvolací súd svoje rozhodnutie založil na dôkazoch, ktoré vyhodnocoval zákonným spôsobom, ale i vzhľadom k tomu, že on sám nenapádal (ne)zákonnosť inšpekčnej služby a nežiadal s odkazom na uvedené o oslobodenie spod obžaloby. A navyše, ako sa napadnutom rozhodnutí zdôrazňuje, aj keby inšpekčná služba bola zákonným orgánom, i tak by odvolací súd musel napadnutý rozsudok zrušiť z ďalších tam uvedených dôvodov. V danej súvislosti potom obvinený rozoberá osobitne jednotlivé dôvody (odhliadnuc od toho, že žiadosť podávala inšpekcia), s poukazom na ktoré treba hodnotiť použitie ITP v danom prípade za nezákonné, a tak procesne nepoužiteľné. Tu tiež upozornil na tú skutočnosť, že ak dovolateľ uvádza, že oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu súdu na použitie ITP nemôže preskúmať iný súd, pretože ide o právoplatné rozhodnutie, ktorým je viazaný, ide o mylné tvrdenie - len vytrhnuté z kontextu uvádzaného nálezu ústavného súdu, sp. zn. I. ÚS 274/05. Napokon obvinený poukazuje i na závery súdneho konania, vedeného na Krajskom súde v Bratislave v súvislosti s jeho prepustením z PZ, kde mu dal súd v plnom rozsahu za pravdu (nebolo preukázané, že by sa dopustil protiprávneho konania).

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený predovšetkým uviedol, že pod tento nie je subsumovateľné nevykonanie dôkazov v rozsahu predpokladanom dovolateľom a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktoré nezodpovedá jeho predstavám, pretože tu ide iba o skrytú formu vyjadrenia záujmu dovolateľa, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech. Ďalej bolo zdôraznené, že napadnutý rozsudok je právne správny i v tom ohľade, že v jeho

případe nedošlo k pôsobeniu na výkon právomoci osoby obstarávajúcej veci všeobecnému záujmu. Skutočnosti, ktoré tu uvádza dovolateľ, sú len jeho subjektívne (nepodložené) tvrdenia, keďže MUDr. K. nikdy na Lekárskej fakulte neučil a MVDr. X. je zverolekár, ktorého ani nepozná, a v konečnom dôsledku napokon ani samotná skúšajúca osoba nebola doposiaľ stotožnená. V závere obvinený tiež poznamenal, že doposiaľ nebolo predložený žiaden dôkaz, svedčiaci o tom, že by nejaký úplatok prevzal. Uvedené vyplynulo to iba z nevierohodnej svedeckej výpovede D., ním vyvrátenej množstvom ďalších svedeckých výpovedí.

S poukazom na skôr uvedené preto obvinený žiadal, aby najvyšší súd podané dovolanie na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol, resp. na verejnom zasadnutí podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol.

Dovolací súd zistil, že dovolanie nie je potrebné odmietnuť z formálnych dôvodov (§ 382 písm. a/, b/, alebo d/ až f/ Tr. por.). Zároveň však zistil, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Úvodom je nutné zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zjavné, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody výslovne uvedené v § 371 Tr. por., pričom v porovnaní s dôvodmi zakotvenými v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní sú koncipované podstatne užšie.

Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inšancia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Pokiaľ ide o viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por., tak k tomu je dôležité poznamenať - tak ako to napokon najvyšší súd už stabilne zdôrazňuje v rámci svojej rozhodovacej činnosti - že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Tr. por. z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Tr. por. Teda zjednodušene povedané, podstatné sú vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Tr. por. (viď k tomu bližšie uznesenie najvyššieho súdu zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Dôležité a pri posudzovaní dovolania v preskúmvanej veci je podstatné, že dovolateľom uplatňovaná okolnosť (chyba v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por.) musí byť (pri jej správnej procesnej kvalifikácii) podraditeľná pod niektorý z dôvodov dovolania, ktoré môže konkrétny dovolateľ použiť - v prípade generálneho prokurátora sú to (len) dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por. (na rozdiel od ministra spravodlivosti, ktorý môže použiť aj dôvody uvedené v odseku 3 naposledy označeného ustanovenia). Ak je inak oprávnený dovolateľ mimo (pre neho) uplatniteľných dovolacích dôvodov, je dovolanie zrejme nedôvodné a dovolací súd uplatnené okolnosti ani nepreskúma (§ 382 písm. c/ a formulácia v návety tohto ustanovenia - „bez preskúmania vecí“). Taký záver teda nie je viazaný na okolnosť, či by inak (bez ohľadu na dovolateľom uplatniteľné dôvody dovolania) boli jeho argumenty vecne správne.

Vô vzťahu k dovolaním napadnutému odvolaciemu rozsudku je potom potrebné v prvom rade uviesť, že tento zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a oslobodil obvineného JUDr. A. B. spod obžaloby prioritne s poukazom na to, že v danej veci konala a rozhodovala (o.i. vydala uznesenie o začatí trestného stíhania a následne o vznesení obvinenia, podala žiadosť o udelenie súhlasu s používaním ITP) Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby východ ministerstva vnútra ako

orgán bez zákonného podkladu začlenený do organizačnej štruktúry ministerstva vnútra (a nie PZ) a priamo podriadený ministrovi vnútra, a teda neoprávnený vykonávať úkony v zmysle Trestného poriadku (nejde o orgán činný v trestnom konaní v zmysle Trestného poriadku), resp. zákona o ochrane pred odpočúvaním. Ak sekcia takéto úkony vykonala, tieto sú pre trestné stíhanie nepoužiteľné. Bližšie v danej súvislosti najvyšší súd odkázal na podrobnejšie odôvodnenie uvedené v jeho skoršom rozhodnutí z 29. mája 2015, sp. zn. 1 To 1/2015.

Okrem vyššie ozrejmeneho (primárneho) dôvodu odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podporne poukázal i na ďalšie ním zistené pochybenia (porušenia zákona), svedčiace pre zrušenie prvostupňového rozsudku, a sice:

- príkaz (správne má byť súhlas) na použitie ITP vydal nepríslušný sudca, pričom tento sa týkal inej trestnej veci a iného obvineného;
- prepis odposluchov nemal zákonom predpísané náležitosti;
- použité odposluchy boli vyhotovené v inej veci za situácie, keď ešte nebolo v posudzovanej veci ani začaté trestné stíhanie;
- súd prvého stupňa prihliadol na obsah vyšetrovacieho spisu ministerstva vnútra v trestnej veci A. P., ktoré nebola právoplatne skončená a mala sa uplatniť zásada prezumpcie nevinoty;
- sekcia ministerstva vnútra vo veci konala aj napriek tomu, že obvinený opakovane namietal nestrannosť jej príslušníkov s ohľadom na viaceré predchádzajúce pracovné a osobné spory (v spise v tomto ohľade doložené podania si vyžadovali rozhodnutie o vylúčení alebo nevylúčení namietaných osôb);
- neboli zabezpečené všetky do úvahy prichádzajúce dostupné dôkazy, najmä potom svedecká výpoveď skúšajúcej osoby (k skúške poslucháča G. W. A W., ako i k tomu či a kto sa ju pokúšal ovplyvňovať, resp. uplatiť);
- vypovedacia hodnota svedeckej výpovede S. D. bolo procesne znehodnotená jej výsluchom k obsahu nezákonného odposluchu;
- dokazovanie výsluchom svedkov nebolo zamerané na preverenie výpovede svedkyne S. D., ktorej výpoveď mala byť jediným priamym dôkazom;
- ani jeden dôkaz - aj keby išlo o dôkazy vykonané zákonným spôsobom - nepreukazoval, že by obvinený svojím vplyvom pôsobil na výkon právomoci osoby, obstarávajúcej veci všeobecného záujmu (ani MUDr. O. K., PhD., ani ním oslovený MVDr. O. X., nie sú pedagógmi lekárskej fakulty, a teda osobami disponujúcimi potrebnou právomocou), a preto pri nepreukázaní takého záveru mal súd skúmať, či skutok nie je možné posúdiť ako trestný čin podvodu;
- súd prvého stupňa sa nezaoberal úvahou, či S. D. a G. W. A W. nemali motív škodiť obvinenému (o.i. za nezloženie skúšky).

Dovolací súd upozorňuje na tomto mieste primárne na skutočnosť, že nevyhovenie podanému dovolaniu generálneho prokurátora sa nijako nedotýka právnych záverov vyjadrených v bode A zjednocujúceho stanoviska trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 29. septembra 2015, sp. zn. Tpj 62/2015, uverejneného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 95/2015 (išlo tu o zjednotenie výkladu v otázke legálnej pôsobnosti vyšetrovateľa alebo povereného príslušníka PZ, služobne zaradeného v inšpekčnej službe, ako orgánu činného v trestnom konaní).

Ako vyplýva z vyššie uvedeného a vyplynie z ďalej uvedených okolností, uvedená otázka nebola dovolacím súdom vo vzťahu k záverom odvolacieho súdu preskúmateľná, a teda ani skúmaná (pri viazanosti uplatnenými dovolacími námietkami nebolo možné týmto priznať možnú opodstatnenosť z hľadiska naplnenia niektorého z do úvahy prichádzajúcich dovolacích dôvodov, resp. inak povedané, generálny prokurátor je síce subjekt oprávnený napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu prostredníctvom dovolania, avšak toto bolo v preskúmanom prípade podané z iných ako pre neho dostupných zákonných dôvodov).

Ak ide konkrétne o dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., tak naplnenie tohto predpokladá, že sa v tej - ktorej veci zistí dôvodnosť námietky dovolateľa spočívajúcej v tom, že pri získaní resp. vykonaní dôkazu (dôkazov), na ktorom je napadnuté rozhodnutie (odcudzujúcej alebo

oslobodzujúcej povahy) výlučne alebo v rozhodujúcej miere založené, bol porušený zákon, ktorý následok intenzitou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Už z vyššie uvedeného potom vyplýva (a contrario), že pod rozoberaný dovolací dôvod naopak nie je úspešne subsumovateľná námietka nepoužitia určitého konkrétneho dôkazu (dôkazov) ako podkladu pre napadnuté súdne rozhodnutie (zo strany súdu nižšieho stupňa vylúčeného či už z dôvodu jeho nezákonnosti, nepotrebnosti alebo neverohodnosti). Ide tu o opačnú situáciu, akú predpokladá zákon. A práve o takýto prípad ide aj v posudzovanej veci, keď napadnutý rozsudok odvolacieho súdu primárne vychádza

z okolnosti, že z dôvodu kompetenčného nedostatku na strane konajúcich orgánov v prípravnom konaní (subsidiárne uvádza odvolací súd aj iné dôvody, najmä pokiaľ ide o telefonické odposluchy) v podstate neexistujú zákonné dôkazy, na ktorých by bolo možné založiť iné ako oslobodzujúce rozhodnutie, pričom dovolateľ namieta, že dôkazy boli z okruhu použiteľných dôkazov vylúčené nesprávne (použitím chybného výkladu príslušných relevantných ustanovení) - pre ich údajnú nezákonnosť.

Zjednodušene povedané, dovolací súd môže posudzovať, či použitý dôkaz správne použitý byť nemal, ale nemôže skúmať, či nepoužitý dôkaz použitý byť mal. Taký prieskum je v dovolacom konaní možný, ale len na základe dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Tr. por. - konkrétne ide o použiteľnú chybu v zmysle § 374 ods. 1 Tr. por., že „boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie vecí“.

Na striktnom obmedzení dovolacieho prieskumu je koncepcia tohto mimoriadneho opravného prostriedku založená, a to z dôvodu, že na rozdiel od predošlej právnej úpravy je taký prostriedok dostupný pre obe základné strany v súdnom konaní (obžaloba aj obhajoba - teda nie iba generálny prokurátor), avšak len z určitých, zákonom vymedzených dôvodov. U osobitného subjektu dovolateľa, a to ministra spravodlivosti (ktorý stranou v konaní nie je), je potom okruh dovolacích dôvodov, uplatniteľných v prospech i v neprospech obvineného, rozšírený.

Rešpektovanie zákonného obmedzenia súdom je potom vecou aplikácie jedného zo základných ústavných ustanovení - čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky („štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon“) - uvedené obmedzenie platí aj pre tzv. skutkový prieskum, ako bude uvedené ďalej.

Dovolací súd teda nezistil s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu opodstatnenosť v tejto súvislosti uplatnených námietok zo strany generálneho prokurátora.

Vo vzťahu k ďalšiemu dôvodu dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., konštatovanie naplnenia ktorého zo strany dovolacieho súdu rovnako nebolo možné, považuje najvyšší súd za potrebné v prvom rade podotknúť tú skutočnosť, tento v podstate obsahuje dva samostatné dôvody, a to jednak nesprávne právne posúdenie zisteného skutku a jednak nesprávne použitie iného hmotnoprávného ustanovenia (s tým, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže podľa výslovného znenia zákona skúmať a meniť).

Ak v posudzovanej trestnej veci odvolací súd oslobodil obvineného JUDr. A. B. spod obžaloby podľa § 285 písm. a/ Tr. por. (a to v zmysle odôvodnenia napadnutého rozsudku subsidiárne, teda aj bez ohľadu na skôr uvedené argumenty odvolacieho súdu vo vzťahu k procesnej použiteľnosti dôkazov), pretože nebolo dokázané, že sa stíhaný skutok stal, tak o jednom z použitých - relatívne samostatných dôvodov dovolania (nesprávne právne posúdenie zisteného skutku) neprichádza do úvahy vôbec uvažovať, keďže tu žiaden skutok zistený nebol. Pozitívny záver o naplnení dôvodu dovolania v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. z tohto dôvodu je možný len v takých prípadoch, ak zistený skutok bol právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin nejde, alebo ak zistený skutok bol právne posúdený ako iný, než zákonu zodpovedajúci trestný čin.

Oslobodeniu zo skutkových dôvodov (§ 285 písm. a/ alebo písm. c/ Tr. por. môže dovolaním vzdorovať opäť len minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Tr. por. („proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúcemu zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený“).

Prihliadajúc na obsah podaného dovolania z pohľadu vytýkaných vecných nedostatkov (a nie uplatnených právnych dôvodov) nemožno potom vysloviť splnenie dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. ani s odkazom na druhú v tomto ustanovení uvedenú alternatívu, predpokladajúcu nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. V predmetnom prípade totiž dovolateľ poukazuje na chybný výklad odvolacieho súdu týkajúci sa ustanovení kompetenčnej, teda systematickej procesnej (otázka pôsobnosti vyšetrovateľa) - nie dôvodom dovolania požadovanej hmotnoprávnej povahy.

Vo vzťahu k hmotnoprávnym kvalifikačným momentom uvedeným v dovolaní však platí, že pojem „obstarávanie vecí všeobecného záujmu“ je širším pojmom, než výkon „právomoci“. Ak teda dotknutá skutková podstata podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. predpokladá prijatie úplatku za pôsobenie na výkon právomoci osoby uvedenej v § 328, 329 alebo 330, môže takou osobou byť len osoba obstarávajúca veci všeobecného záujmu, ktorá zároveň disponuje „právomocou“ ako definičným znakom statusu verejného činiteľa (§ 128 ods. 1 Tr. zák. - „ak sa podieľa na plnení úloh spoločnosti a štátu a používa pritom právomoc, ktorá mu bola v rámci zodpovednosti za plnenie týchto úloh zverená“). V súlade s nemožnosťou rozširovať podmienky trestnosti činu nad rámec zákona (čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky) je takto obmedzený rozsah použitia dotknutého ustanovenia.

Inak povedané, nie každý druh obstarávania vecí všeobecného záujmu je výkonom právomoci (aj keď výkon právomoci je vždy obstarávaním vecí všeobecného záujmu).

Právomoc verejného činiteľa predpokladá určitý mocenský prvok na základe zákona. Zväčša ním je rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb, ale môže ísť aj o napr. služobné zákroky polície alebo iných bezpečnostných zborov, teda používanie fyzického násillia na základe zákona a na účel ochrany zákonom určených práv a záujmov.

Mocenským prvkom (právomocou) však nie je hodnotenie študenta pedagógom vysokej školy pri vykonaní postupovej skúšky, aj keď nepochybne ide o obstarávanie vecí všeobecného záujmu. Prijatie úplatku priamo takou osobou by teda mohlo byť trestným činom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. (nie verejným činiteľom podľa odseku 2 tohto ustanovenia) - nepriama korupcia však v uvedených súvislostiach neprihádza do úvahy.

V tomto smere je potrebné poukázať aj na skorší rozsudok najvyššieho súdu, sp. zn. 2To 11/2015, ktorý prináša nasledujúce zovšeobecnenie:

„Právomoc“ je kvalifikačným momentom, ktorý je legálnou definíciou spojený s výkonom tomu (právomoci) zodpovedajúcich oprávnení a povinností verejného činiteľa (§ 128 ods. 1 Tr. zák.).

Formuláciu „pôsobiť na výkon právomoci osoby“, uvedenú v § 336 ods. 1 a ods. 2 Tr. zák. je potrebné vyložiť tak, že ide o uplatňovanie vplyvu páchatela, zásadne smerujúce k inému než riadnemu výkonu právomoci osoby, ktorá je predmetom pôsobenia.

Nad rámec pôvodne uvedených okolností (nedostatok použiteľných dovolacích dôvodov) je teda potrebné dodať, že v žalovanom skutku nemôže ísť o žalovaný, ani iný trestný čin.

O trestný čin podvodu by ani v prípade tomu zodpovedajúcich skutkových zistení nemohlo ísť, nakoľko Trestný zákon pri sankcionovaní trestných činov proti majetku neposkytuje ochranu majetku určenému na korupčné (bez ohľadu na v tomto prípade chýbajúcu trestnosť činu) a iné „nekalé“ účely - poskytuje ochranu len spoločensky pozitívnym hodnotám. Napríklad, nemôže byť z hľadiska konania v omyle



predmetom ochrany suma určená na nájomnú vraždu, ak domnele najatý páchatel' nemieni čin spáchať (ide o páchatel'stvo prípravy vraždy v pozitívnom skutkovom omyle, nie o postavenie poškodeného podvodom); občianskoprávna povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie prijímateľom plnenia tým nie je dotknutá.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, prezentovaných úvah a ustálenej rozhodovacej praxe dospel tak dovolací súd k záveru, že v posudzovanej trestnej veci dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. evidentne nie sú dané (uplatnené dovolacie námietky stoja zjavne mimo nich), a preto dovolanie obvineného s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.